

Warszawa, 28 maja 2012 r.

**Wojewódzki Sąd Administracyjny
w Warszawie
ul. Jasna 2/4, 00-013 Warszawa**

Skarżący: D. P. zam.[...]
Organ, którego skarga dotyczy:
Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego,
reprezentowany przez radcę prawnego Sądu
Najwyższego Małgorzatę Wrzolek – Romańczuk
(pełnomocnictwo w załączeniu)
Sąd Najwyższy. Pl. Krasińskich 2/4/6,
00-951 Warszawa

Odpowiedź Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego

na skargę D. P. na decyzję Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego z dnia 22 maja 2012 r. nr BSA III-0614.721/12 oraz na utrzymaną nią w mocy decyzję tego organu z dnia 6 kwietnia 2012 r., o tym samym numerze, o odmowie udostępnienia D. P. zam. [...], danych obejmujących daty urodzenia sędziów Sądu Najwyższego lub co najmniej informacje o latach ich urodzeń w sposób pozwalający na ustalenie ich wieku na dzień dzisiejszy

Działając w imieniu Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, pełnomocnictwo w załączeniu, w odpowiedzi na wymienioną w tytule skargę pana D. P., złożoną 23 maja br. na dziennik podawczy Sądu Najwyższego, wnoszę o oddalenie tej skargi.

Uzasadnienie

Pan D. P. (dane adresowe jak powyżej) w dniu 24 marca 2012 r. drogą elektroniczną, powołując się na przepisy o dostępie do informacji publicznej, wystąpił o udostępnienie przez Sąd Najwyższy różnych kategorii informacji dotyczących czynnych lub byłych sędziów Sądu Najwyższego. W pierwszym z trzech punktów tego wniosku zwrócił się o podanie: *„daty urodzenia sędziów Sądu Najwyższego lub co najmniej roku urodzenia (wieku na dzień dzisiejszy)”*.

Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego decyzją z dnia 6 kwietnia 2012 r. nr BSA III-0614.721/12, wysłaną zainteresowanemu między innymi drogą elektroniczną, odmówił uwzględnienia tak ujętego żądania, wskazując w podstawie prawnej swojej decyzji takie przepisy, jak: art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198 ze zm., określanej dalej skrótem: u.d.i.p., w związku z art. 5 ust. 2 i ust. 3 tej ustawy, w związku z art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 ze zm.) odczytywane między innymi poprzez art. 3, art. 6 ust.1 i ust.2 oraz art. 7 pkt 1, pkt 2, pkt 4, pkt 5, pkt 6 oraz art. 23 ust. 1 oraz art. 26 pkt 1 i art. 51 tej ustawy, a także wskazując na umocowanie dla swojego działania w art. 11 § 1 ustawy z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. Nr 240, poz. 2052 ze zm.).

W uzasadnieniu tej decyzji podniesiono, że wnioskodawca nie podał żadnego uzasadnienia dla tak specyficznego żądania, a w szczególności nie nawiązał do którejkolwiek z okoliczności, o których mowa w art. 5 ust. 3 u.d.i.p.

Informacje, jakie zostały objęte cytowaną powyżej częścią wniosku pana D. P., należy uznawać za mające cechy danych osobowych podlegających szczególnej ochronie prawnej w świetle wskazanych w podstawie prawnej decyzji uregulowań zawartych w ustawie o ochronie danych osobowych. Sąd Najwyższy jako administrator tego rodzaju danych może je przetwarzać, a więc i udostępniać, tylko w sytuacjach i na zasadach określonych w tychże przepisach z zagrożeniem zastosowania przewidzianych w nich sankcji karnych, a w danym wypadku w art. 51 ust. 1 stanowiącym, że: *„Kto administrując zbiorem danych lub będąc obowiązany do ochrony danych osobowych udostępnia je lub umożliwia dostęp do nich osobom nieupoważnionym, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.”*

Sąd Najwyższy nie dysponuje oświadczeniami sędziów Sądu Najwyższego mającymi walor oświadczeń wymaganych treścią art. 23 ust.1 pkt 1 wskazanej ustawy o ochronie danych osobowych, na udostępnianie wszystkim zainteresowanym danych pozwalających na ustalenie wieku każdego z nich, w tym przez podanie co najmniej lat, w których się urodzili.

Wnioskodawca jako potencjalny odbiorca tak specyficznych danych osobowych nie przedstawił też możliwego, a wymaganego omawianą ustawą, upoważnienia do udostępnienia mu określonych kategorii informacji, a także nie powołał się na żadną z wyjątkowych okoliczności wymienionych w art. 5 ust. 3 u.d.i.p.

Przy wydawaniu tej decyzji kierowano się także stanowiskiem przedstawionym w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 6 października 2011 r., I OSK 1510/11, dostępnym między innymi w Centralnej Bazie Orzeczeń Sądów Administracyjnych pod adresem internetowym: <http://orzeczenia.nsa.gov.pl>, którego jedna z tez brzmi następująco:

„Jeżeli żądane przez skarżącego informacje zawierałyby dane osobowe podlegające szczególnej ochronie na podstawie art. 5 ust. 2 u.d.i.p., to prawo skarżącego do informacji publicznej podlega ograniczeniu, zaś organ zobowiązany jest w takiej sytuacji do wydania decyzji na podstawie art. 16 ust. 1 u.d.i.p.”.

*

Z tą decyzją Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego nie zgodził się pan D. P., występując w dniu jej wydania i doręczenia mu drogą elektroniczną, to jest 6 kwietnia 2012 r., z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, w którym wystąpił o uchylenie owej decyzji i „wydanie informacji o wieku (roku urodzenia) sędziów Sądu Najwyższego.”

W uzasadnieniu tego środka prawnego skarżący podniósł między innymi, że wiek sędziego jest informacją mającą związek z pełnioną przez niego funkcją, a co najmniej ma wpływ na zaprzestanie pełnienia tej funkcji. Zdaniem skarżącego żądanie udostępnienia informacji pozwalającej na ustalenie, kiedy sędzia Sądu Najwyższego osiągnie 65 lub 70 lat, jako graniczny dla przejścia w stan spoczynku, znajduje oparcie w treści art. 5 ust. 3 zdanie 2 u.d.i.p. w związku z art. 30 ustawy o Sądzie Najwyższym i art. 180 ust. 4 Konstytucji RP.

W nowoczesnym państwie obowiązuje zasada trójpodziału władzy, a aktualne uregulowania prawne gwarantują obywatelom możliwość poznania podstawowych danych biograficznych piastunów władzy ustawodawczej i wykonawczej.

Skarżący uważa również, że ma prawo wiedzieć, w jakim wieku dane osoby zostały powołane na stanowisko sędziego. Powołanie danej osoby na stanowisko mieści się bowiem w zakresie działalności organów władzy publicznej. Podstawowe dane biograficzne (w tym wiek) są zawsze brane pod uwagę przy powoływaniu określonej osoby na stanowisko sędziego, o czym świadczy np. załączona do wniosku uchwała KRS o wyborze wymienionej w niej osoby na kandydata do powołania na urząd sędziego SN.

Dane o wieku osób pełniących wysokie funkcje publiczne są podstawowymi danymi informacyjnymi o tych osobach i są powszechnie publikowane na stronach Sądu

Najwyższego, Trybunału Konstytucyjnego, NSA, Sejmu, Senatu i w notatkach prasowych, o czym świadczą między innymi wydruki takich informacji załączone do wniosku.

*

Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego decyzją z dnia 22 maja 2012 r., nr BSA III-0614.721/12, utrzymał w mocy omówioną wyżej decyzję z dnia 6 kwietnia br., o tym samym numerze, przybliżając dotychczasowy bieg sprawy, w tym zaktualizowane stanowisko wnioskodawcy, a także następująco ustosunkował się do argumentacji wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Złożony przez D. P. w dniu 6 kwietnia 2012 r. wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy nie zasługuje na uwzględnienie. Nie zostały w nim przedstawione zarzuty, ani polemika z uzasadnieniem określonej decyzji, w tym z zawartymi w niej prawnymi wyjaśnieniami znajdującymi oparcie w orzecznictwie sądów administracyjnych. Nie przedstawiono w nim także nowych faktów lub dowodów, które mogłyby przemawiać za zmianą dotychczasowego stanowiska.

Okoliczność ta nie zwalnia organu administracji publicznej od obowiązku przedstawienia racji, które, zdaniem skarżącego, przemawiały za wniesieniem danego wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy z jednoczesnym zawężeniem pierwotnego żądania o udostępnienie informacji do danych pozwalających na ustalenie roku urodzenia, a więc i aktualnego wieku czynnych sędziów Sądu Najwyższego. Wnioskodawca nie oczekuje już podania konkretnych dat urodzenia poszczególnych czynnych sędziów, a jedynie ich wieku (roku urodzenia).

Skarżący nie kwestionuje, że żądane przez niego informacje mogą mieć walor danych osobowych podlegających szczególnej ochronie prawnej. Na takie ustalenie pozwala fakt, że w uzasadnieniu swojego wniosku wskazuje na art. 5 ust. 3 u.d.i.p., z którego wynika, że dostęp do danych podlegających ochronie prawnej doznaje mniejszych ograniczeń niż określone w art. 5 ust.1, ust.1a i ust. 2 u.d.i.p. w toku postępowania przed organami państwa, jeżeli stroną lub uczestnikiem takiego postępowania jest władza publiczna lub inny podmiot wykonujący zadania publiczne albo osoba pełniąca funkcje publiczne, a pozostaje ono w związku z realizacją takich zadań lub funkcji. Ewentualnej odmowy udostępnienia danych dotyczących tak specyficznej strony lub uczestnika postępowania nie można uzasadniać jej/jego interesem.

Skarżący nie wskazuje na prowadzenie jakiegokolwiek postępowania przed organami państwa, w którym stroną lub uczestnikiem miałby być czynny sędzia Sądu Najwyższego, to jest takiego postępowania, które mogłoby pozostawać w związku z wykonywaniem przez niego zadań lub funkcji publicznych.

Wnioskodawca przyjmuje, że ma prawo wiedzieć, kiedy poszczególni sędziowie Sądu Najwyższego mogą przejść, a kiedy najpóźniej muszą przejść w stan spoczynku; wskazuje bowiem odpowiednio na 65 i 70 rok życia, jako w tej mierze graniczny. Zauważa również, że wiek kandydata na stanowisko sędziego, w tym sędziego Sądu Najwyższego, jest brany pod uwagę przy powoływaniu na takie stanowisko, o czym świadczy ujawnianie tego wieku, w tym przez podanie daty urodzenia, przez Krajową Radę Sądownictwa w uzasadnieniu jej wniosku o powołanie danej osoby na określone stanowisko sędziowskie, a także fakt przedstawienia przez sam Sąd Najwyższy not biograficznych niektórych sędziów Sądu Najwyższego, w tym zawierających daty ich urodzeń, na stronie pod adresem internetowym <http://www.sn.pl/sadnajw/>, nie dodając jednak, że tak przedstawiane noty dotyczą wyłącznie Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego i Prezesów Sądu Najwyższego kierujących pracami poszczególnych izb Sądu Najwyższego, a więc osób, które na ich treść, a także prezentację mogły wyrazić zgodę.

Nie istnieją powszechnie obowiązujące przepisy, które pozwalałyby na ustalenie, że data urodzenia, czy choćby rok urodzenia każdej osoby kandydującej na stanowisko sędziowskie, czy je zajmującej, miałby być powszechnie dostępny lub by samo wyrażenie zgody na kandydowanie na określone stanowisko sędziowskie (zgłoszenie zainteresowania takim kandydowaniem w formie, w sposób i w czasie przewidzianym przez stosowne przepisy) było równoznaczne z wyrażeniem zgody na podawanie do publicznej wiadomości daty urodzenia takiej osoby lub choćby jej wieku przez jakikolwiek podmiot uczestniczący w procesie obsadzania stanowisk sędziowskich.

Faktem jest, że ustawodawca przyjmuje wprost w przepisach stosownych ustaw, że sędziami lub sędziami sądu określonego rodzaju, nie mogą być osoby poniżej i powyżej określonego wieku, nakładając tym samym na podmioty upoważnione uczestniczyć w procesie obsadzania stanowisk sędziowskich obowiązek sprawdzania takiego wieku, a tym samym i na samych kandydatów na takie stanowiska obowiązek podawania daty ich urodzeń, ale tylko do wiadomości podmiotów uczestniczących w procesie powoływania sędziów. Podobnie kwestia przejścia sędziego w stan spoczynku pozostawiona jest przez obowiązujące ustawy trosce samych sędziów i podmiotów

urzędowych odpowiedzialnych za to, by czynny sędzia po osiągnięciu określonego wieku nie wykonywał swojej funkcji.

W obecnym stanie prawnym stanowiska sędziowskie nie są obsadzone w drodze wyborów powszechnych. Tym samym za nie mające uzasadnienia należy uznać porównanie przez skarżącego, że funkcjonowanie w polskim systemie prawnym zasady trójpodziału władzy, a także istnienie obowiązku podawania do wiadomości publicznej w stosownych obwieszczeniach wieku osób kandydujących w wyborach powszechnych, jest równoznaczne z obowiązkiem podawania takiego wieku także w wypadku kandydatów na stanowiska w innych władzach publicznych niż obsadzone w wyborach powszechnych, a w danym wypadku we władzy sądowniczej.

W podsumowaniu uzasadnienia decyzji z dnia 22 maja br. stwierdzono, że w złożonym w dniu 6 kwietnia 2012 r. drogą elektroniczną wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy nie przedstawiono danych, które mogłyby przemawiać za uchyleniem ww. decyzji z dnia 6 kwietnia 2012 r., a w szczególności w sposób oczekiwany przez skarżącego. Tym samym właściwe stało się utrzymanie tej decyzji w mocy stosownie do art. 138 § 1 pkt 1 k.p.a. w związku z innymi powołanymi w podstawie prawnej tej decyzji przepisami, stanowiącymi powtórzenie wskazanych we wcześniejszej z objętych obecną skargą decyzji.

Zgodnie z wyraźnym żądaniem wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, decyzję stanowiącą odpowiedź na złożony drogą elektroniczną wniosek, przesłano jej adresatowi jedynie tą drogą.

*

Również z tym stanowiskiem Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego nie zgodził się pan D. P., występując z przedmiotową skargą z dnia 22 kwietnia br. z wnioskiem o uchylenie obu przedstawionych powyżej decyzji, a także o zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu.

W skardze nie wskazano, by Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego swoimi decyzjami naruszył jakiegokolwiek przepisy. Nie sugerowano nawet, by owe decyzje zawierały wadliwe uzasadnienia lub by były, choćby w najmniejszym stopniu niekompletne. W skardze dano jedynie wyraz przekonaniu, że objęte wnioskiem o udostępnienie informacji publicznej dane osobowe są związane z pełnioną przez sędziów funkcją publiczną, zauważając zarazem, że *„o wieku sędziów wypowiada się także Konstytucja RP”*. Zdaniem skarżącego *„nie może być tak, że jawny jest wiek: posłów, senatorów, wójtów, burmistrzów, radnych, a także wszystkich osób pełniących*

funkcje w zarządach i radach nadzorczych spółek handlowych, stowarzyszeniach, fundacjach, związkach zawodowych, osób będących współnikami spółek handlowych (w przypadku spółek kapitałowych pow. 10% kapitału). Jawny jest bowiem KRS, a w nim nr PESEL, które uwidaczniają datę urodzenia.”

W finale swojej skargi pan D. P. sformułował pytanie: „Czy nie mamy prawa wiedzieć, ile lat ma osoba, która wymierza wyroki w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej i decyduje o naszych prawach i obowiązkach ?” i dodał: „Prawo to nie tylko przepisy (*law in books*), to także realizacja tych praw przez określone konkretne osoby (*law in action*)”.

*

Zdaniem udzielającej - w imieniu Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego - odpowiedzi na tę skargę pana D. P. nie zasługuje ona na uwzględnienie. Nie zawiera ona jakichkolwiek zarzutów, które wymagałyby odniesienia się do nich w formie wymaganej przez prawo i obowiązujące zwyczaje.

Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego nie uważa, by jego rolą w tej sprawie było udzielanie odpowiedzi na sformułowane przez skarżącego, cytowane powyżej, pytanie. Faktem, którego nie kwestionuje skarżący, a do którego nie chce się także odnieść, jest, że przepisy o ochronie danych osobowych uniemożliwiają Sądowi Najwyższemu jako administratorowi danych osobowych osób w nim zatrudnionych, w tym wypadku sędziów Sądu Najwyższego, udostępnianie takich danych każdemu i w każdej sytuacji. Owe przepisy wyraźnie wskazują bowiem, jakim podmiotom i w jakich okolicznościach, przy spełnieniu jakich warunków, dane osobowe mogą być udostępnione przez ich administratora.

Zdaniem Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego wystąpienie pana D. P. o udostępnienie mu danych pozwalających na ustalenie aktualnego wieku czynnych sędziów Sądu Najwyższego nie spełniało kryteriów określonych w przepisach o ochronie danych osobowych, od których spełnienia uzależnione jest udostępnienie wnioskodawcy interesujących go informacji. Skarżącemu zostało również wyjaśnione, że:

- a) Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego nie dysponuje upoważnieniami ze strony sędziów Sądu Najwyższego do udostępniania wszystkim zainteresowanych informacji dotyczących dat ich urodzin lub roku ich urodzenia,
- b) Wnioskodawca, oczekując udostępnienia mu określonych danych podlegających ochronie prawnej, powinien wskazać na istnienie wyjątkowych okoliczności, o których mowa w art. 5 ust. 3 u.d.i.p., które mogłyby upoważniać do przedstawienia danych dotyczących dat urodzenia lub wieku poszczególnych,

czynnych sędziów Sądu Najwyższego, a wnioskodawca nie sugeruje nawet możliwości istnienia takich okoliczności, w szczególności w powiązaniu ze swoją osobą.

- c) Nie istnieją powszechnie obowiązujące przepisy, które pozwalałyby na ustalenie, że data urodzenia, czy choćby rok urodzenia każdej osoby kandydującej na stanowisko sędziowskie, czy je zajmującej, miałby być powszechnie dostępny lub by samo wyrażenie zgody na kandydowanie na określone stanowisko sędziowskie (zgłoszenie zainteresowania takim kandydowaniem w formie, w sposób i w czasie przewidzianym przez stosowne przepisy) było równoznaczne z wyrażeniem zgody na podawanie do publicznej wiadomości daty urodzenia takiej osoby lub choćby jej wieku przez jakikolwiek podmiot uczestniczący w procesie obsadzania stanowisk sędziowskich, a tym samym także przez sąd lub organ, w którym sędzia wykonuje swoje obowiązki służbowe.

W tym stanie rzeczy, zdaniem udzielającej odpowiedzi na skargę pana D. P., nie istnieją przesłanki, które pozwalałyby na postawienie obu ww. decyzjom Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego zarzutu wadliwości takiej, o której mowa w art. 145 § 1 pkt 1 lub pkt 2 p.p.s.a.

Z tych przyczyn skarga pana D. P., jako nie mająca usprawiedliwionych podstaw, powinna ulec oddaleniu.

Zważywszy, że wcześniejsza korespondencja w tej sprawie była prowadzona z panem D. P. drogą elektroniczną, a obowiązujące przepisy o postępowaniu sądowo-administracyjnym nie przewidują możliwości przedstawiania akt sprawy w formie elektronicznej, w załączeniu jako element akt administracyjnych tej sprawy przedstawia się wydruki z korespondencji kierowanej do Sądu Najwyższego, a także dokumenty, które po podpisaniu przez Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego i po zeskanowaniu były przesyłane drogą elektroniczną panu D. P. Z tych przyczyn dowody doręczeń owych pism mają niekiedy wyłącznie formę wydruków z ich elektronicznych odpowiedników.

Załączniki:

- 1) – 2) oryginał i odpis skargi pana D. P.,
- 3) akta administracyjne przedmiotowej sprawy,
- 4) pełnomocnictwo,
- 5) 1 odpis nin. odpowiedzi na skargę.

Radca Prawny
Małgorzata Wrzolek - Romańczuk